

II

(Съобщения)

СЪОБЩЕНИЯ НА ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

**Насоки на ЕС за постепенно възобновяване на туристическите услуги и за санитарни протоколи в
обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството — COVID-19**

(2020/C 169/01)

I. Въведение

1. На 15 април 2020 г. Комисията, в сътрудничество с председателя на Европейския съвет, представи Съвместна европейска пътна карта ⁽¹⁾ за постепенна отмяна на противоепидемичните мерки, взети вследствие на разпространението на COVID-19. В нея се определят критерии и препоръки за държавите членки по отношение на условията за вдигане на мерките и възстановяване на свободното движение. Действията следва да бъдат постепенни и съобразени с необходимостта от физическо дистанциране и мерки за профилактика и контрол на инфекциите.
2. Тъй като състоянието на общественото здраве започва да се подобрява, държавите членки обмислят премахването на мерките за социално дистанциране. Този процес ще подготви безопасното облекчаване на превантивните и защитните мерки, и по-специално на общите ограничения за пътуване.
3. При евентуална отмяна на ограниченията за дейностите, свързани с пътувания, се очаква гражданите постепенно да възобновят пътуванията си в рамките на държавите и на ЕС.
4. Твърде бързото вдигане на мерките може да доведе до повторно активизиране на инфекциите. В отсъствието на ваксина необходимостта и ползите от пътуването и туризма трябва да бъдат претегляни спрямо риска от възобновяване на случаите, което би наложило повторно въвеждане на мерките за изолация.
5. Тъй като строгостта на мерките за изолация намалява, ще е необходимо особено старание за запазването на физическото дистанциране между хората с цел безопасно възобновяване на туристическите дейности, тъй като те по дефиниция привличат хора от различни географски райони.
6. Ключов приоритет продължава да бъде защитата на здравето на гражданите, включително на работещите в сферата на туризма и на туристите.
7. В насоките се определя обща обективна и недискриминационна рамка за гражданите, публичните органи, предприятията и заинтересованите страни, развиващи дейност в туристическия сектор, за постепенно възстановяване на туристическите услуги.
8. Насоките съдържат критерии и принципи за безопасно и постепенно възстановяване на туристическите дейности и за разработване на санитарни протоколи в обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството.

⁽¹⁾ Европейска комисия (ЕК). Съвместна европейска пътна карта за вдигане на противоепидемичните мерки във връзка с COVID-19: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.126.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2020:126:TOC

9. Насоките се основават на съветите на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) ⁽²⁾. Те надграждат и следва да се изпълняват заедно със съвместната европейска пътна карта за вдигане на противоепидемичните мерки във връзка с COVID-19 ⁽³⁾. Те трябва да се четат във връзка с насоките, издадени от Комисията относно ограничението на неналожителните пътувания ⁽⁴⁾, относно упражняването на правото на свободно движение на работниците ⁽⁵⁾, относно мерките за управление на границите ⁽⁶⁾, относно пътниците и другите лица на борда на корабите ⁽⁷⁾, относно постепенното възстановяване на транспортните услуги ⁽⁸⁾, както и във връзка със съобщението „Към поетапен и координиран подход за възстановяване на свободата на движение и премахване на граничния контрол по вътрешните граници“ ⁽⁹⁾. На последно място, Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (OSHA) публикува общи мерки за здравословни и безопасни условия на труд във връзка със завръщането на работното място ⁽¹⁰⁾.

II. Принципи за безопасно и постепенно възстановяване на туристическите дейности

10. Държавите членки следва внимателно да разгледат изпълнението на следните критерии при вземането на решение за евентуално отслабване на строгите мерки за социално дистанциране ⁽¹¹⁾ с оглед на възобновяването на туристическите дейности:

10.i Броят на случаите на COVID-19 е напал до ниски нива

Главното предварително условие за отслабване на мерките за социално дистанциране, наложени вследствие избухването на пандемия от COVID-19, и за възобновяване на туристическите дейности е наличието на епидемиологични данни, които показват, че разпространението на болестта значително е намаляло и се е стабилизирало за продължителен период от време, и вероятно ще остане стабилно с увеличаването на туристическите потоци.

10.ii Здравните системи разполагат с достатъчен капацитет

Трябва да се гарантира че здравните системи разполагат с достатъчен капацитет за местното население и туристите, така че в случай на внезапно увеличаване на броя на случаите първичните здравни грижи, болничните и интензивните отделения да не бъдат пренаситени. Това е особено важно на регионално равнище, за туристическите региони, които може да очакват по-голям прилив на посетители, като курорти, райони в близост до плажове и до забележителности и т.н., които може и да не се намират близо до здравна инфраструктура. Отдалечените туристически райони може да имат ограничен достъп до здравни услуги и при тях да е необходимо прилагане на допълнителни механизми за реагиране, като полети за медицинска евакуация и т.н. Следва да се прилагат насоките относно трансграничната помощ при случаи на заразяване с COVID-19 ⁽¹²⁾. Освен това държавите членки, чиито граждани или постоянно пребиваващи биват заразени по време на престой в друга държава членка, следва да улесняват репатрирането на тези лица.

10.iii Съществува солидна система за надзор и наблюдение

Преди отслабването на мерките, включително преди възобновяването на туризма, държавите членки трябва да разполагат със системи, които да им позволяват да наблюдават и да реагират на промените в показателите за капацитета на здравните услуги.

Когато е приложимо в съответствие със законодателството на ЕС в областта на защитата на данните, е необходимо да се увеличи капацитетът за надзор и наблюдение на местно равнище с цел предотвратяване на внасянето на вируса чрез пътуващите в туристическите райони, както и на предаването му от местното население към туристите.

⁽²⁾ Уточнение: Настоящите насоки съдържат съображения, формулирани от гледна точка на общественото здраве, относно профилактиката и контрола на COVID-19 за сектора на туризма. Те включват съображения за клиентите в периода преди, по време и след престоя им в даден обект за настаняване, както и за персонала, и по време на посещения в ресторанти, кафенета или барове във връзка с туризъм. Те не обхващат, наред с други, сектора на тематичните и увеселителните паркове, музеите или круизите. Тези насоки са показателни за подхода, който се препоръчва да бъде възприет от сектора на туризма, като същевременно се отчитат особеностите на туристическите обекти на територията на ЕС/ЕИП.

⁽³⁾ ОВ C 126, 17.4.2020 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ COM(2020) 115 final, COM(2020) 148 final и C(2020) 2050 final (ОВ C 102 I, 30.3.2020 г., стр. 12).

⁽⁵⁾ Съобщение на Комисията: Насоки относно упражняването на свободното движение на работници по време на епидемичния взрив от COVID-19 2020/C 102 I/03.

⁽⁶⁾ C(2020) 1753 final (ОВ C 86 I, 16.3.2020 г., стр. 1).

⁽⁷⁾ C(2020) 3100 final (ОВ C 119 I, 14.4.2020 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ C(2020) 3139

⁽⁹⁾ C(2020) 3250

⁽¹⁰⁾ COVID-19: ЗАВРЪЩАНЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО — Адаптиране на работните места и защита на работещите <https://osha.europa.eu/bg/publications/covid-19-back-workplace-adapting-workplaces-and-protecting-workers/view>

⁽¹¹⁾ Съгласно описаното от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията в неговия бърз анализ на риска от 23 април 2020 г.: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-coronavirus-disease-2019-covid-19-pandemic-ninth-update>

⁽¹²⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/guidelines_on_eu_emergency_assistance_in_cross-bordercooperationin_healthcare_related_to_the_covid-19_crisis.pdf

10.iv *Налице е капацитет за тестване*

Основен критерий на съвместната европейска пътна карта за вдигане на протиеоепидемичните мерки във връзка с COVID-19 е да се осигури мащабно тестване за откриване на случаи и мониторинг на разпространението на вируса, съчетано с мерки за проследяване на контактите и изолация с цел да се забави предаването на вируса. Липсата на капацитет за тестване първоначално възпрепятстваше мащабните подходи за скрининг, провеждани на демографска основа. Бързите тестове и диагнози са от съществено значение за ранното откриване на случаи ⁽¹³⁾. Важно е да се гарантира равен достъп до тестване за посетителите.

10.v *Въведен е механизъм за проследяване на контактите*

Проследяването на контактите е ефикасна и съществена мярка за опазване на общественото здраве за целите на контрола на COVID-19. Целта е своевременно да бъдат установявани и управлявани контактите на заразените с COVID-19, за да се намали по-нататъшното предаване на заразата. Това проследяване на контактите трябва да позволи обмена на относима информация между държавите, в които има международен туризъм, включително готовност за репатриране на граждани, ако е необходимо. Тяното сътрудничество и координация между държавите членки във връзка с проследяването на контактите ще придобие допълнителна значимост с отварянето на границите. Събирането и съхраняването на лични данни трябва да се извършва в съответствие с относимото законодателство на ЕС, включително Общия регламент относно защитата на данните и Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации.

Основните елементи на проследяването на контактите са подробно изложени в издадените наскоро насоки на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) ⁽¹⁴⁾ по отношение на защитата на данните — Насоки за мобилните приложения, които подпомагат борбата с пандемията от COVID-19 ⁽¹⁵⁾, както и в насоките на Европейския комитет по защита на данните ⁽¹⁶⁾. Комисията и държавите членки ще публикуват протокол относно принципите за оперативна съвместимост, с цел да се гарантира че доброволно одобрените приложения за проследяване на контактите могат да функционират отвъд националните граници и са надеждни навсякъде в Европа.

10.vi *Въведени са механизми за координация и комуникация*

От съществено значение е да бъдат въведени механизми за гарантиране на координацията и комуникацията между органите и операторите, извършващи дейност в сектора на туризма, както и между местните и националните/регионалните правителства в държавите членки. Освен това трансграничната координация, обменът на информация и комуникацията посредством установени канали са от съществено значение при допускането на трансграничен туризъм. Преди да обявят мерки, свързани с възстановяването на трансграничния туристически трафик, държавите членки следва своевременно да се информират взаимно и да информират Комисията, като се съобразят с получените становища. В допълнение към механизмите, очертани в придружаващото съобщение относно възстановяването на свободното движение и премахването на граничния контрол по вътрешните граници, следва да се използват, в съответствие със съответните им мандати, Комитетът за здравна сигурност и Консултативният комитет по туризъм и другите съществуващи канали за координация в областта на транспорта и пътуванията.

Обмяната на информация относно риска, включително чрез цифрови средства, за пътниците и туристите също е от жизненоважно значение, като се гарантира, че те са информирани за местния контекст, за мерките, които трябва да спазват в случай на съмнение за заразяване с COVID-19, за начините за достъп до здравеопазване и т.н.

11. Отслабването на протиеоепидемичните мерки следва да се основава на науката, като се отдава централно значение на здравето на хората, и да се прилага в границите на координирана рамка, установена във всяка от държавите членки. Тази координирана рамка е основата за повторното отваряне на предприятията и услугите, свързани с туризма. Предвид предстоящия летен сезон, добрите съвети по отношение на общественото здраве, насочени към туристическите предприятия и дестинации, са от решаващо значение.
12. Необходимо е да се направи оценка на епидемиологичната обстановка на местно равнище, за да се оцени цялостният риск от възобновяването на дейностите в туризма и да се избегне пренасянето на зараза от туристите към местното население и обратно.

⁽¹³⁾ Към момента няма бърз тест за откриване на SARS-CoV-2, който да е валидиран и препоръчан за употреба за диагностични цели.

⁽¹⁴⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19-contact-tracing-public-health-management>.

⁽¹⁵⁾ C(2020) 2523 final, 16.4.2020 г.

⁽¹⁶⁾ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-042020-use-location-data-and-contact-tracing_en

13. Необходими са планове за готовност с ясни критерии за повторно затягане на ограничителните мерки в случай на необходимост.
14. Препоръките в съвместната европейска пътна карта за вдигане на противоепидемичните мерки във връзка с COVID-19 включват принципи, които са от особено значение за туристическия сектор; те следва да бъдат запазени при възобновяването на туризма.
15. Мерките следва да бъдат отменяни постепенно. По-общите мерки следва да бъдат заменени с по-целенасочени, като се даде възможност на обществата и на туристическите дейности постепенно да се възстановят, при условие че се прилагат пропорционални и ефективни мерки за опазване на здравето на туристите и на работниците.
16. Връщането към заетост следва да бъде организирано в съответствие с документа „Насоки на ЕС за безопасно завръщане на работното място“⁽¹⁷⁾, като следва да се даде предимство на по-малко застрашените групи и на секторите, които способстват за поддържането на икономическата активност, при същевременно спазване на наложените от пандемията правила за безопасни и здравословни условия на труд.
17. Мерките за ограничаване на туристическите услуги, както и мерките за защита и превенция, свързани със здравето, следва да бъдат ограничени по обхват и продължителност до стриктно необходимото за опазване на общественото здраве. Освен обективни и пропорционални, всички мерки следва също така да бъдат надлежно мотивирани, относими, специфични и недискриминационни и да осигуряват еднакви условия на конкуренция в рамките на единния пазар.
18. В сътрудничество с държавите членки и със Съвместния изследователски център ECDC разработва и непрекъснато ще поддържа карта⁽¹⁸⁾ на степента на предаване на COVID-19 на поднационално равнище. Държавите членки се приканват да предоставят данни с цел да се гарантира, че тази карта е пълна и актуална. Това ще осигури ползи във всички аспекти на стратегиите за отслабване на мерките (отваряне/затваряне на конкретни икономически сектори; оценяване на различни стратегии за тестване; оценяване на ефективността на мерките за лична защита; и т.н.). Освен това държавите членки се приканват да предоставят актуализирани данни за наличния капацитет в болниците, за тестването, надзора и проследяването на контактите и да публикуват критерии за вдигане и налагане на ограничения. Картата на разпространението на вируса и съпътстващите я мерки служат като прозрачен инструмент за предоставяне на информация на равнище ЕС, която да бъде използвана от органите, транспортните оператори и заинтересованите страни в сектора на туризма, както и от гражданите, при вземането на отговорни индивидуални решения относно техните ваканционни планове.

III. Насоки на ЕС за санитарни протоколи в обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството

19. Тази част от насоките предлага ръководни принципи, които държавите членки да следват при разработването и прилагането на мерки за профилактика и контрол на инфекциите, и протоколи за доставчиците на услуги за настаняване, като хотели и други обекти от сектора на хотелиерството и ресторантьорството, с цел да се гарантира по-голяма степен на безопасност на туристическия обект, както и здравето на гостите и на работниците.
20. Насоките по отношение на санитарните протоколи са с незадължителен характер. Тя има за цел да осигури съгласуваност при разработването и прилагането на мерки за профилактика и контрол на инфекциите чрез координиран подход в рамките на регионите и на държавите членки.
21. В допълнение към следните препоръки и съображения от оперативен характер за управлението на риска във връзка с COVID-19, издадени от съответните здравни органи, а именно Световната здравна организация (СЗО)⁽¹⁹⁾ и Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) (вж. приложението), държавите членки се приканват да вземат под внимание настоящите насоки при изготвянето на съответните протоколи в съответствие с техните специфични национални/регионални/местни условия.

⁽¹⁷⁾ Коронавирус: насоки на ЕС за безопасно завръщане на работното място https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_20_729

⁽¹⁸⁾ <https://covid-statistics.jrc.ec.europa.eu/>

⁽¹⁹⁾ <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-emergencies/coronavirus-covid-19/publications/2020/operational-considerations-for-covid-19-management-in-the-accommodation-sector-interim-guidance,-31-march-2020>

22. Мерките в областта на общественото здраве в сектора на туризма трябва да бъдат съобразени с общите мерки, прилагани от компетентните органи, и да вземат предвид насоките за работното място. ⁽²⁰⁾ Тези мерки трябва също да са в съответствие със законодателството на ЕС в областта на защитата на данните. ⁽²¹⁾.
23. Държавите членки се приканват да работят в тясно сътрудничество със заинтересованите страни при изготвянето на мерки и протоколи за профилактика и контрол на инфекциите и да гарантират, че тези протоколи са съобразени и пропорционални на размера и естеството на услугите, предоставяни от обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството. Държавите членки следва да обмислят възможността за предоставяне на подкрепа при прилагането на тези мерки и протоколи.
24. Специално внимание следва да бъде обърнато на мерките за профилактика и контрол на инфекциите и протоколите, свързани с икономиката на сътрудничеството, за краткосрочен престой и други видове настаняване. Тези насоки и принципи са напълно приложими за тези видове услуги по настаняване и евентуалните им адаптации и алтернативи в никакъв случай не следва да застрашават здравето на посетителите и да увеличават риска от предаване на вируса.
25. Мерките за защита на здравето на гостите и на работниците в обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството следва да бъдат редовно преразглеждани и адаптирани, като се отчитат всички съответни експертни познания и съображения, за да останат пропорционални на настоящото равнище на потребности в областта на общественото здраве.
26. С възникването на нови и по-ефикасни решения следва те да бъдат прилагани приоритетно и да бъде прекратено прилагането на по-малко ефикасните или по-обременяващи мерки. Следва да бъде спазван принципът на ефективност на разходите. Това означава, че ако съществуват няколко възможности за постигането на едно и също въздействие по отношение на гарантирането на здравето на гостите и на работниците, следва да се отдаде предпочитание на най-евтината от тях, особено за МСП.
27. За целите на разработването на мерки за профилактика и контрол на инфекциите и на протоколи в обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството с цел предотвратяване предаването на COVID-19 и гарантиране на общественото здраве (наричани по-долу „обекти“), следва да бъдат взети предвид следните принципи:
- а) *Епидемиологична обстановка*
- Предварително условие за възобновяването на каквито и да е туристически дейности е броят на случаите на COVID-19 да е намалял до ниски нива и всички други критерии, подробно изложени в раздел II на Насоките на ЕС относно принципите за безопасно и постепенно възстановяване на туризма, да са внимателно взети предвид.
- б) *Здравето и безопасността на гостите и работниците са ключов приоритет*
- За възобновяването на услугите по настаняване е от съществено значение гостите, които използват обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството, и работниците, които участват в предоставянето на услугата, във възможно най-голяма степен да спазват мерки за предотвратяване на заразяването и предаването на вируса. Като гостите, така и работниците, следва да бъдат уведомявани по ясен начин, включително и чрез цифрови средства, които да са видими и ефикасни.
- в) *Договорености на местно равнище*
- Необходима е постоянна координация между местните и/или националните органи в областта на общественото здравеопазване и доставчиците на услуги за настаняване, за да се гарантира, че в дадена географска област най-новите правила и разпоредби се споделят, прилагат и се следи за тяхното прилагане.
- г) *План за действие в случай на инфекция*
- Предприятията следва да разполагат с план за готовност, който да включва действия, които следва да бъдат предприети в случай на инфекция в обекта, като се обхващат периодите от решението за възобновяване на дейността до 14 дни след като гостите са напуснали обекта. На всички служители следва да бъде представен конкретен план за действие, в който подробно се описват ролята и отговорностите на персонала, и той да бъде на разположение по всяко време.

⁽²⁰⁾ Коронавирус: насоки на ЕС за безопасно завръщане на работното място

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_20_729

Европейска агенция за безопасност и здраве при работа. COVID-19: насоки за работното място [от Интернет]. [актуализирано на 20 април 2020 г.; цитирано на 4 май 2020 г.]. Достъпно на: https://oshwiki.eu/wiki/COVID-19_guidance_for_the_workplace#See

⁽²¹⁾ Вж. също изявлението на Европейския комитет по защита на данните (EDPB), https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_statement_2020_processingpersonaldataandcovid-19_en.pdf

д) *Обучение*

Целият персонал, работещ в туристическите обекти, следва да е запознат със симптомите на COVID-19 и да бъде информиран за основните мерки за профилактика и контрол на инфекциите (мери за ПКИ). Персоналът следва да бъде обучен относно мерките за ПКИ и действията, които следва да бъдат предприети, в случай че гости или членове на персонала проявят симптоми, съвместими с COVID-19.

е) *Управление на персонала*

Следва да се обмислят мерки, които намаляват присъствието на персонал в предприятието, като работа от дома за всички служители, изпълняващи задачи, съвместими с работата от разстояние.

Следва да се обмислят мерки за намаляване на броя и продължителността на физическите контакти между хората в обекта, включително работа на смени, хранене на смени, използване на телефони и на електронни средства за комуникация.

ж) *Информация за гостите*

Преди пристигането си на място в обект в сектора на хотелиерството и ресторантьорството гостите следва да получават, включително чрез електронни средства, цялата необходима информация относно всички текущи насоки, издадени от местните органи в областта на общественото здравеопазване, както и относно въведените конкретни мерки, които засягат тяхното пристигане, престой и отпътуване. Тази информация следва да бъде оформена по достъпен начин.

Преди влизането си в обекта гостите следва да бъдат информирани чрез специални обозначения (инфографики, включително адаптация на такива за гостите със зрителни увреждания) за признаците и симптомите на COVID-19, за това какво следва да направят, в случай че развият симптоми по време на престоя си или в срок от 14 дни след отпътуването. Заведението би могло също така да предоставя брошури с тази информация.

Обектите следва да гарантират, че разполагат с данни за връзка с гостите, в случай че се наложи проследяване на контакти. Мерките за проследяване на контакти следва да бъдат строго ограничени до необходимото за постигането на целите на борбата с COVID-19 и да са в съответствие с общия инструментариум на ЕС на мрежата eHealth за мобилни приложения за подпомагане на борбата на ЕС с COVID-19 ⁽²²⁾ и насоките на Комисията за мобилни приложения ⁽²³⁾, гарантиращи най-висока степен на неприкосновеност на личния живот и личните данни.

з) *Физическо дистанциране и хигиена*

Заведението следва да въведе целенасочени мерки за гарантиране на физическото дистанциране в общите зони, в които има вероятност гостите да се съберат за продължителен период от време (т.е. повече от 15 минути), като например установяване на максимален брой гости, разрешени във всеки общ обект (т.е. ресторанти, кафенета, барове, лоби). Следва да бъде обмислено определянето на часови пояси или предоставянето на възможност за (електронна) резервация на такива за хранене и посещение на басейни и спортни зали.

Там, където спазването на пълно физическо дистанциране не е възможно, следва да се обмислят алтернативни мерки за защита на гостите и работниците, като поставяне на предпазни екрани от стъкло или пластмаса на касите, носене на маски и др.

По принцип в общите части на целия обект следва да се прилага разстояние от 1,5—2 метра (с изключение на лицата, които пътуват заедно и споделят стая), допълнено от други мерки (например носене на маска), когато това не е възможно.

По отношение на откритите пространства (плажове, басейни, кафенета, барове, ресторанти и др.) и обслужването на открито, следва да бъдат приети специални мерки, за да се даде възможност за физическо дистанциране и прилагане на специални хигиенни мерки. Закритите пространства, като СПА-центрове и басейни, също следва да се придържат към строги мерки за хигиена. Всеки обект следва внимателно да прецени дали специалните съоръжения (напр. детски заведения) следва да останат затворени. По-мощните събития, като например концерти, следва да бъдат отложени.

Необходимо е да се въведат специални разпоредби за транспортните услуги, предоставяни от обекта, като например соваков автобуси, като се следват насоките относно постепенното възстановяване на транспортните услуги и свързаността ⁽²⁴⁾.

и) *Мерки за профилактика и контрол на инфекциите (мерки за ПКИ)*

Освен физическото дистанциране, трябва да бъдат предвидени специфични лични защитни мерки и протоколи за почистване и дезинфекция, които да бъдат съобщени на персонала и на гостите и прилагани.

⁽²²⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/covid-19_apps_en.pdf

⁽²³⁾ Насоки за мобилните приложения, които подпомагат борбата с пандемията от COVID-19, във връзка със защитата на данните (ОВ С 124 I, 17.4.2020 г., стр. 1).

⁽²⁴⁾ C(2020) 3139

Тези мерки включват:

i) Респираторен етикет:

На гостите и на членовете на персонала следва да бъде съобщен стриктен дихателен етикет (кашляне или кихане в хартиена кърпичка или в свивката на лакътя), който те да спазват. Обектите следва да гарантират наличието на хартиени салфетки и кофи за изхвърлянето на същите.

ii) Хигиена на ръцете:

Хигиената на ръцете е основна мярка за контрол и следва да бъде съобщавана на гостите и на работниците посредством инфографики, поставени на ключови места/съоръжения (напр. на входа, в тоалетните, на касата и т.н.). Обектите следва да осигурят лесен достъп до съоръжения за измиване на ръцете, снабдени със сапун, хартиени кърпи за еднократна употреба или автоматични сешоари за ръце, както и с разтвори за дезинфекциране на ръцете на спиртна основа.

iii) Използване на маски за лице:

Използването на маски от служителите и гостите следва да се разглежда само като допълнителна мярка, която не замества основните превантивни мерки. Правилното използване на маските за лице е важно и гостите и персоналят следва да бъдат осведомени относно него.

iv) Проветряване:

Препоръчва се да се увеличи броят на проветряванията за един час и да се доставя колкото е възможно повече въздух отвън, посредством естествено проветряване или механична вентилация, в зависимост от обекта. Препоръчва се удължено проветряване на помещенията в продължение на най-малко час след напускането на гостите.

v) Почистване и дезинфекция:

От ключово значение е възможно по-редовното почистване на често докосваните повърхности (най-малко веднъж и, по възможност, повече пъти на ден). Примери за такива повърхности са дръжки на врати, столове и подлакътници, плотове на маси, ключове за лампи, парапети, кранове на мивки, бутони в асансьори, бар-плотове и т.н. Персоналят следва да бъде информиран относно процедурата по почистване и да я извършва след като гостът напусне обекта, както и относно обработката на почистващото оборудване, управлението на отпадъците и личната хигиена след почистване.

й) *Потенциално заразяване сред гостите или персонала*

В случай на подозрение за COVID-19 инфекция сред гостите или сред персонала по време на работа, изпълнението на плана за действие, описан в буква г), следва да бъде съобразено с относимите насоки на ECDC (вж. приложението) и на националните и местни здравни органи по отношение на:

- i) Мерките за изолация и дистанциране, които следва да се прилагат по отношение на потенциално заразено лице.
- ii) Процедурата, въз основа на националното законодателство, за уведомяване на медицинските служби с оглед получаване на медицинска консултация, тестване или евентуално настаняване в лечебно заведение.
- iii) Процедурата, въз основа на националното законодателство, за уведомяване на местните органи в областта на общественото здраве и потенциалните дейности за проследяване на контактите.
- iv) Необходимите процедури за почистване и дезинфекция, които трябва да бъдат извършени.
- v) Необходимото съдействие и предоставяне на информация относно други гости или членове на персонала, които може да са били в контакт със заразен в обекта между 2 дни преди и 14 дни след настъпването на симптомите.

28. Посочените по-горе ръководни принципи се разглеждат в съответствие с общите препоръки на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията в приложението.

IV. Заключение

29. Държавите членки се насърчават да споделят тези насоки с компетентните органи и с органите на регионално/местно равнище.
30. Заинтересованите страни в областта на туризма, като например професионалните сдружения и онлайн платформите за туризъм, се насърчават да разпространяват и популяризират тези насоки.

31. Държавите членки се приканват да поддържат непрекъснато сътрудничество с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията, за да се гарантира, че посочената в точка 18 по-горе карта на разпространението служи като прозрачен инструмент за предоставяне на информация на равнище ЕС, който може да бъде използван от органите, транспортните оператори и заинтересованите страни в сектора на туризма.
 32. Държавите членки се насърчават да разгледат възможности за оказване на подкрепа на обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството и, в по-широк план, на обектите, предоставящи туристически услуги, при прилагането на настоящите насоки и на съответните мерки и протоколи за профилактика и контрол на инфекциите, както и при наблюдението на спазването на същите. За тази цел държавите членки могат да използват наличните национални средства и средства от ЕС.
 33. Въз основа на настоящите насоки Комисията ще продължи да координира с държавите членки съгласувано прилагане на мерките за профилактика и контрол на инфекциите и протоколите в обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството и в туристическите обекти в ЕС.
 34. Настоящите насоки следва да улеснят държавите членки и заинтересованите страни в областта на туризма при разработването на по-специфични мерки и протоколи за профилактика и контрол на инфекциите в съответствие с настоящите насоки и при мониторинга на съответствието им с тях, като по този начин се създадат по-добри условия за фирмите да повишат доверието на потребителите.
 35. Комисията ще създаде специален уебсайт с интерактивна карта, на който ще се публикува информация от държавите членки и туристическата и пътническата индустрия, включително информация относно националните или секторните протоколи и схемите за съответствие.
 36. За да подпомогне държавите членки, Комисията ще улесни обмена на най-добри практики и чрез Консултативния комитет по туризъм.
 37. Комисията ще продължи да работи с публичните органи на държавите членки, със заинтересованите страни в областта на туризма и с международни организации, за да улесни прилагането на настоящите насоки.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ

Общи препоръки от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията за туристическия сектор, по-специално за обектите в сектора на хотелиерството и ресторантьорството**Местни разпоредби**

Мерките в областта на общественото здраве в сектора на туризма ще трябва да бъдат съобразени с общите мерки, прилагани от местните и националните органи, и да вземат предвид насоките за работното място ⁽¹⁾. Тези мерки в сектора на туризма трябва да бъдат поне толкова строги, колкото са и препоръките за широката общественост.

Местните и/или националните органи в областта на общественото здраве и обектите за настаняване следва да са в непрекъснат диалог, за да се гарантира, че най-новите правила и разпоредби в дадена географска област се споделят и прилагат, в това число:

- специфични разпоредби за гостите, включително гостите от други държави, за получаване на медицински съвети и лечение, включително достъп до амбулаторни и болнични грижи, в случай че проявяват симптоми, свързани с COVID-19,
- необходимостта собствениците на обекти за настаняване да събират подробна информация относно данните за контакт, които се използват при разследвания с цел опазване на общественото здраве, ако там възникне случай на зараза.

Комуникация по отношение на риска и обучение*План за действие*

Обектите следва да имат план за готовност, който включва действия, които да бъдат предприети при всеки един от посочените по-долу етапи:

- Когато бъде взето решението за възобновяване на работата на обекта за настаняване и преди пристигането на гостите. Този етап ще включва информация и обучение на персонала, както и прилагане на необходимите мерки за профилактика на инфекциите в съоръжението и определяне на това какъв вид информация ще се предоставя на гостите преди тяхното пристигане;
- При престоя на гостите още от момента на резервацията, през настаняването до напускането на обекта;
- Докато изтече 14-дневният срок от напускането на обекта.

Всички служители следва да са запознати с конкретен план за действие, в който подробно се описват ролята и отговорностите на персонала, и той следва да бъде на тяхно разположение по всяко време.

Обучение и управление на персонала*Обучение:*

- Целият персонал, работещ в туристическите съоръжения, следва да е запознат със симптомите на COVID-19 (например висока температура, кашлица, възпаление на гърлото и т.н.) и следва да бъде информиран за основните мерки за профилактика и контрол на инфекциите.
- Служителите, за които е потвърдена зараза с COVID-19 или зараза с COVID-19 е потвърдена за членове на техните семейства, следва да не се явяват на работното място по време на заразния период, определен от местните здравни органи — обикновено до 8 дни след появата на симптомите при леките случаи.
- Персоналът, който има симптоми, съвместими с COVID-19, следва да не се явява на работното място, да се самоизолира и да му бъде препоръчано да спазва местните насоки в областта на общественото здраве и да потърси медицинска помощ, ако симптомите се влошат в съответствие с местните насоки.
- Следва да се обмисли възможността за провеждане на специално обучение за персонала във връзка с мерките за профилактика и контрол на инфекциите и действията, които трябва да бъдат предприети в случай на гости със симптоми, съвместими с COVID-19.

Управление:

- На по-възрастните служители и тези с хронични заболявания (например сърдечни заболявания, белодробни заболявания, имунна недостатъчност, неотдавнашно лечение на рак), за които е известно, че са изложени на по-висок риск от усложнения при заразяване с COVID-19, следва, когато това е възможно, да се възлагат дейности, при които контактът с гостите е по-ограничен.

⁽¹⁾ Европейска агенция за безопасност и здраве при работа: COVID-19: guidance for the workplace (COVID-19: насоки за работното място) [интернет]. [актуализирано на 20 април 2020 г.; цитирано на 4 май 2020 г.]. На разположение на адрес: https://oshwiki.eu/wiki/COVID-19_guidance_for_the_workplace#See

- Следва да се обмислят мерки за намаляване на броя на персонала в обектите, като работа от дома за всички служители, изпълняващи задачи, които могат да бъдат съвместими с дистанционната работа.
- Следва да се обмислят мерки за намаляване на броя и продължителността на физическите контакти между хората в обекта, включително работа на смени, смени през времето за почивка, използване на телефони и електронни средства за комуникация.

Информация за гостите

- Преди пристигането им в обекта за настаняване на гостите следва да се изпрати информация за насоките, предоставени от местните органи в областта на общественото здраве, и специфичните мерки, въведени в обекта за настаняване. Гостите следва да бъдат информирани, че те следва да отложат престоя си, ако имат симптоми, съвместими с COVID-19, или ако са били в контакт с лице с COVID-19 или със симптоми, предполагащи инфекция с COVID-19, в рамките на 14 дни преди планирания престой.
- Конкретни указателни табели (информационни графики) или друга достъпна информация, включително адаптирани версии за гостите с увредено зрение, пред входа на обекта за настаняване следва да информират гостите за признаците и симптомите на COVID-19 и да им дават указания какво да правят, в случай че развият симптоми. Обектът за настаняване също така би могъл да раздава листовки с тази информация.
- При напускане от гостите изрично се изисква да уведомят незабавно обекта за настаняване, ако развият симптоми, свързани с COVID-19, или ако получат положителен резултат за COVID-19 в рамките на 14 дни след заминаването.
- Трябва да се гарантира, че данните за контакт с гостите са на разположение, в случай че е необходимо проследяване на лицата, които са били в контакт със заразено лице.

Физическо дистанциране

- SARS-CoV-2 се предава главно по въздушно-капков път и чрез пряк контакт със заразени лица, както и чрез непряк контакт със заразени повърхности или предмети (преносители) в непосредствена близост. Разстоянието, което изминават големите капчици, секретирани от дихателните пътища, е около 1 метър при дишане, 1,5 метра при говор и 2 метра при кашляне ⁽²⁾.
- Обектът следва да гарантира, че физическото дистанциране се спазва в общите части, където има вероятност гостите да се събират за продължителни периоди от време (например повече от 15 минути) в съответствие с последните насоки.
- Не е необходимо гостите, които пътуват заедно и са настанени в една стая, да поддържат физическо разстояние помежду си.
- Когато физическото дистанциране не може да бъде гарантирано, следва да се обмислят конкретни мерки за предотвратяване на разпространението на капчици, например в местата около рецепцията, като се използват стъклени или пластмасови прегради.
- Туристическите обекти, в това число хотели и ресторанти, следва да определят максимален брой гости, който е разрешен във всеки обект и част от сградата, за да се гарантира необходимото физическо дистанциране. Максималният брой гости следва да не бъде надвишаван.
- Събитията с развлекателна цел следва да бъдат отложени или отменени, освен ако физическото дистанциране не може да бъде гарантирано.
- Необходимо е да се обмислят специални разпоредби за транспортните средства, за да се гарантира физическо дистанциране.

Мерки за профилактика и контрол на инфекциите

Фирмите в туристическия сектор като цяло предлагат продукти и услуги, които генерират събиране на хора в затворени помещения (хотели, ресторанти, кафенета) и отворени пространства (къмпинги, плажове, басейни) за дълги периоди от време, което увеличава възможността от предаване на вируса. Физическото дистанциране и специфичните мерки за профилактика и контрол на инфекциите (лични предпазни мерки и протоколи за почистване и дезинфекция) трябва да бъдат обмислени и прилагани винаги, когато може да се очаква събиране на хора ⁽³⁾. Мерките за профилактика и контрол на инфекциите включват:

- ⁽²⁾ Bourouiba L. Turbulent Gas Clouds and Respiratory Pathogen Emissions: Potential Implications for Reducing Transmission of COVID-19 (Мощни газови облаци и респираторни патогенни емисии: потенциално въздействие върху намаляване на предаването на COVID-19). *Jama*. 26 март 2020 г.
- ⁽³⁾ Европейски център за профилактика и контрол на заболяванията. Infection prevention and control in the household management of people with suspected or confirmed coronavirus disease (COVID-19) (Профилактика и контрол на инфекциите в домашни условия на хора със съмнения за COVID-19 или с потвърдена диагноза) [интернет]. 31 март 2020 г. [4 май 2020 г.]. На разположение на адрес: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Home-care-of-COVID-19-patients-2020-03-31.pdf>

— *Респираторен етикет*

- Следва да се спазва стриктен респираторен етикет: носът и устата следва да се покриват с хартиена кърпичка при кихане или кашляне. Следва да се разполага с достатъчно чисти хартиени кърпи и те да се използват при необходимост.
- Хартиените кърпи следва да се изхвърлят незабавно след употреба, за предпочитане в кофи за боклук с капак, а ръцете следва да се измият/дезинфекцират веднага след това, като се използва правилната процедура.
- Ако не се разполага с хартиени кърпи, се препоръчва при кашляне или кихане устата и носът да се покриват със свивката на лакътя.

— *Хигиена на ръцете*

- Хигиената на ръцете е основна мярка за контрол за намаляване на разпространението на COVID-19.
- Следва да има лесен достъп до съоръжения за миене на ръцете със сапун, хартиени кърпи за еднократна употреба или автоматични сушилни за подсушаване, както и дезинфектанти за ръце на спиртна основа (съдържащи най-малко 70 % алкохол).
- Указателни табели (информационни графики), които популяризират значението на хигиената на ръцете и обясняват как да се извършва ефективна хигиена на ръцете следва да бъдат достъпни на различни места (напр. на входа, в тоалетните, на касата и т.н.) на всеки туристически обект.
- Ръцете следва да се мият/дезинфекцират често.

— *Използване на маски за лице*

- Използването на медицински или самоделни немедицински маски от персонала и гостите в туристическите обекти може да се счита за средство за контрол на източника (т.е. да се предотврати разпространението на капчици от заразени лица със или без симптоми) ⁽⁴⁾.
- Използването на маски за лице следва да се разглежда само като допълнителна мярка, която не замества основните превантивни мерки.
- Важно е маските за лице да се носят по правилен начин. Маската за лице следва да покрива изцяло лицето от върха на носа до брадичката.
- Следва да има информация за правилното използване на маските за лице, като се подчертава значението на почистването на ръцете с вода и сапун или разтвор за ръце на спиртна основа преди поставяне и след сваляне на маската за лице.
- Медицинските и немедицинските маски за лице са приемливи от гледна точка на използването им в обществото, като се вземат предвид проблемите, свързани с наличността и като се гарантира, че медицинските маски за лице се използват приоритетно в здравните заведения.
- Използването на филтриращи маски за лице (FFP) не се препоръчва за използване в обществото, тъй като те трябва да бъдат използвани приоритетно в здравните заведения.

— *Вентилация*

- Лошата вентилация на затворените помещения е свързана с повишеното предаване на респираторни инфекции ⁽⁵⁾. Смята се, че основният начин на предаване на COVID-19 е по въздушно-капков път. Все още няма яснота по отношение на ролята на аерозолите, които могат да останат във въздуха по-дълго време, при предаването на COVID-19 и поради това относителното значение на вентилацията за предотвратяване на предаването на

⁽⁴⁾ Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията. Using face masks in the community. Reducing COVID-19 transmission from potentially asymptomatic or pre-symptomatic people through the use of face masks (Използване на маски за лице в обществото. Намаляване на предаването на COVID-19 от потенциално асимптоматични или предсимптомни носители чрез използване на маски за лице) [интернет]. 8 април 2020 г. [4 май 2020 г.]. На разположение на адрес: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-use-face-masks-community.pdf>.

⁽⁵⁾ Knibbs LD, Morawska L, Bell SC, Grzybowski P. Room ventilation and the risk of airborne infection transmission in 3 health care settings within a large teaching hospital (Вентилацията в помещенията и рискът от инфекции, предавани по въздушно-капков път в 3 отделения в голяма университетска болница). American Journal of Infection Control. Декември 2011 г.; 39(10):866-72.

COVID-19 не е добре определено. Въпреки това редица случаи на предаване на COVID-19 са свързани с пребиваването в затворени помещения ⁽⁶⁾. Увеличаването на честотата на обмена на въздуха за час и възможно най-честото проветряване е вероятно да намалят потенциалния риск от предаване на аерозоли, като това може да се постигне чрез естествена или механична вентилация, в зависимост от обекта ⁽⁷⁾.

— Когато се използват системи за механична вентилация, от съществено значение е поддръжката на системите за изкуствена вентилация, особено по отношение на почистването и смяната на филтрите, съгласно инструкциите на производителя.

— *Почистване и дезинфекция*

— Правилното почистване и дезинфекция са много важни в контекста на пандемията от COVID-19 ⁽⁸⁾.

— Често докосваните повърхности следва да се почистват възможно най-често (поне веднъж и по възможност — повече пъти на ден). Примери за такива повърхности са дръжки на врати и каси на врати, столове и подлакътници, плотове на маси, ключове за лампи, парпети, кранове на мивки, бутони в асансьори и др.

— Оцеляването на вируса върху повърхности зависи от материала, като най-кратко време той оцелява върху мед ⁽⁹⁾.

— Препоръчва се внимателно почистване със стандартни детергенти и старателно проветряване на помещенията в продължение на най-малко един час след напускането на гостите.

— Стандартните детергенти са достатъчни за рутинно почистване.

— Почистващото оборудване следва да бъде добре почистено в края на всяка чистене.

— След почистване следва да се извършва хигиена на ръцете.

— Спазване на стандартните процедури за управление на отпадъците. Отпадъците, събрани след почистването, следва да бъдат изхвърлени в кофи за несортирани отпадъци.

— Спазване на стандартните процедури за пране на спално бельо, кърпи и покривки.

⁽⁶⁾ Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията. Using face masks in the community. Reducing COVID-19 transmission from potentially asymptomatic or pre-symptomatic people through the use of face masks (Използване на маски за лице в обществото. Намаляване на предаването на COVID-19 от потенциално асимптоматични или предсимптомни носители чрез използване на маски за лице) [интернет]. 8 април 2020 г. [4 май 2020 г.]. На разположение на адрес: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-use-face-masks-community.pdf>.

Knibbs LD, Morawska L, Bell SC, Grzybowski P. Room ventilation and the risk of airborne infection transmission in 3 health care settings within a large teaching hospital (Вентилация в помещенията и рискът от инфекции, предавани по въздушно-капков път в 3 отделения в голяма университетска болница). American Journal of Infection Control. Декември 2011 г.;39(10):866-72.

Lu J, Gu J, Li K, Xu C, Su W, Lai Z, et al. COVID-19 Outbreak Associated with Air Conditioning in Restaurant, Guangzhou, China, 2020 (Огнище на зараза, свързано с климатична инсталация в ресторант, Гуанджоу, Китай, 2020 г.) Emerging Infectious Diseases. 2 април 2020 г.;26(7).

⁽⁷⁾ Световна здравна организация (СЗО). Natural Ventilation for Infection Control in Health-Care Settings (Естествена вентилация за контрол на инфекцията в лечебни заведения [интернет]. 2009 г. [актуализирано на 4 май 2020 г.]. На разположение на адрес: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44167/9789241547857_eng.pdf?sequence=1.

Федерация на европейските асоциации в областта на отоплителните, вентилационните и климатичните инсталации. How to operate and use building services in order to prevent the spread of the coronavirus disease (COVID-19) virus (SARS-CoV-2) in workplaces (Как да се експлоатират и използват възможностите, които предлага строителството, за да се предотврати разпространението на вируса (SARS-CoV-2) на заболяването коронавирус (COVID-19) на работното място) [интернет]. [актуализирано на 17 март 2020 г.; цитирано на 4 май 2020 г.]. На разположение на адрес: https://www.rehva.eu/fileadmin/user_upload/REHVA_covid_guidance_document_2020-03-17_final.pdf

⁽⁸⁾ Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC). Disinfection of environments in healthcare and nonhealthcare settings potentially contaminated with SARS-CoV-2 (Дезинфекция на средата в здравни заведения и места, където не се полагат здравни грижи, които са потенциално заразени със SARS-CoV-2). Стокхолм: ECDC; 2020 г. [26 април 2020 г.]. На разположение на адрес: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/disinfection-environments-covid-19#no-link>.

⁽⁹⁾ Световна здравна организация (СЗО). Natural Ventilation for Infection Control in Health-Care Settings (Естествена вентилация за контрол на инфекцията в лечебни заведения [интернет]. 2009 г. [актуализирано на 4 май 2020 г.]. На разположение на адрес: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44167/9789241547857_eng.pdf?sequence=1

В случай на лице, за което има подозрения, че е заразено с COVID-19: извършване на тест, проследяване на лицата, които са били в контакт с него, изолация и поставяне под карантина

Например, в случай че сред гостите или дежурните членове на персонала има лице, за което има подозрения, че е заразено с COVID-19, обектът следва да задейства своя местен план за действие ⁽¹⁰⁾.

Лицето, за което има подозрения, че е заразено, следва да бъде незабавно инструктирано да носи маска и да спазва респираторен етикет и хигиена на ръцете. Лицето, за което има подозрения, че е заразено, следва да бъде отделено от други лица на разстояние най-малко 2 m и, когато това е възможно, да му бъде дадена стая със санитарен възел, в която да се изолира.

В съответствие с правото на ЕС в областта на защитата на данните, местните медицински служби следва да бъдат уведомени за лицето, за което има подозрения, че е заразено, и те ще дадат насоки за провеждане на тест и за по-нататъшното поемане на случая и преместване на лицето на място за полагане на грижи (напр. болница), ако това се счита за необходимо и в съответствие с местните протоколи за полагане на здравни грижи.

Ако лицето, за което има подозрения, че е заразено, се счита за вероятен или потвърден случай на зараза, местните органи в областта на общественото здраве ще бъдат уведомени и ще предоставят насоки за това дали следва да се предприемат действия за проследяване на лицата, които са били в контакт със заразеното лице. Проследяването на лицата, които са били в контакт със заразеното лице, като цяло започва непосредствено след като е налице уведомление за установен вероятен или потвърден случай на зараза и обикновено е от отговорността на местните органи в областта на общественото здраве. От туристическите обекти ще бъде поискано да сътрудничат и да предоставят цялата необходима информация относно останалите гости или членове на персонала, които може да са били в контакт с установения случай в обекта 2 дни преди и 14 дни след появата на симптомите при него.

Членовете на персонала, които развиват симптоми, следва да бъдат изолирани в дома си и да потърсят медицинска помощ.

В случай че установен вероятен или потвърден случай на зараза с COVID-19 е пребивавал в затворено помещение, то първо следва да бъде добре проветрено в продължение на най-малко 1 час, след което внимателно да се почисти с неутрален детергент, след което повърхностите да бъдат обеззаразени с ефикасен срещу вируси дезинфектант. Като алтернатива могат да се използват натриев хипохлорит (0,05 — 0,1 %) или продукти на базата на етанол (най-малко 70 %) за обеззаразяване след почистване с неутрален детергент. Всички потенциално заразени текстилни изделия (напр. кърпи, спално бельо, завеси, покривки за маса и др.) следва да се изперат, като се използва цикъл за пране с гореща вода (90 °C) с обикновен перилен препарат. Ако поради характеристиките на материите не може да се използва цикъл на пране с гореща вода, към цикъла на пране трябва да се добавят белина или други перилни препарати за обеззаразяване на тъкани.

Специални препоръки, насочени към хотелите

Препоръчват се следните мерки, за да се сведе до минимум вероятността от предаване на COVID-19:

1. Администрация/Управление

- a. Изготвяне на план за готовност в отговор на мерките за профилактика и контрол на инфекциите по отношение на COVID-19, като се проведат консултации с местните органи в областта на общественото здраве
- б. Стриктно спазване на препоръките на органите в областта на общественото здраве, за да се гарантира осведомеността относно текущото положение и оценката на риска от заразяване на персонала и гостите
- в. Осигуряване на обучение на персонала по процедури, свързани с всички съответни аспекти на профилактиката и контрола на инфекциите, включително управление на случаите на съмнение за зараза с COVID-19, дезинфекция и почистване и правилно използване на маските за лице
- г. Налагане на ограничение на броя на гостите в споделени помещения по всяко време, за да се гарантира физическо дистанциране в съответствие с насоките относно физическото дистанциране и събирането на хора. Следва да се гарантира, че разрешеният брой гости е в съответствие с местната препоръка в областта на общественото здраве по отношение на събирането на хора
- д. Осигуряване наличието на информационни материали за гостите относно симптомите на COVID-19, на инструкции в случай на заболяване и на местни процедури, на инструкции за хигиена на ръцете и за правилно използване на маските за лице

⁽¹⁰⁾ Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC). Contact tracing: Public health management of persons, including healthcare workers, having had contact with COVID-19 cases in the European Union (Проследяване на лицата, които са били в контакт със заразено лице: управление на общественото здраве на лица, включително здравни работници, които са били в контакт със случаи на COVID-19 в Европейския съюз), втора актуализация, Стокхолм: ECDC; [27 април 2020 г.]. На разположение на адрес: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19-contact-tracing-public-health-management>

- е. Използване на указателни табели (напр. табели на стените в общите помещения и в стаите), за да се информират гостите за процедурите, които свеждат до минимум контакта между персонала и гостите
 - ж. Обмисляне на анулирането на дейности в затворени помещения, където физическото дистанциране не може да бъде гарантирано, и по-специално на възможността за провеждането им на открито
2. *Рецепции и гардеробни*
- а. Осигуряване наличието на дезинфектанти за ръце на спиртна основа
 - б. Обмисляне на решения, като например онлайн настаняване или напускане на хотела, за да се сведе до минимум контактът между гостите и персонала. Ако се използват автомати за самостоятелно настаняване със сензорен дисплей или клавиатура, следва да се гарантира, че те се почистват редовно, за да се сведат до минимум рисковете от предаване на зараза
 - в. Следва да се осигури физическо дистанциране между рецепциониста и останалия персонал и гостите, за предпочитане чрез пластмасови или стъклени прегради
 - г. Следва да се осигури физическо дистанциране между гостите, например чрез използване на маркировка на пода
3. *Ресторанти, помещения за хранене и барове*
- а. Осигуряване наличието на дезинфектанти за ръце на спиртна основа и поставяне на указателни табели на входа, които подсещат за спазване на хигиена на ръцете
 - б. Когато това е възможно, храната следва да се сервира на клиентите, вместо те да се самообслужват на блок-маса. Ако не е възможно храната да бъде сервирана на масата, тогава следва да се засилят хигиенните мерки и да се припомни на гостите да използват дезинфектанти за ръце на входа на ресторанта, когато си сервират на блок-маса и след това
 - в. Ако се използва обслужване на блок-маса, следва да се гарантира физическо дистанциране
 - г. Ограничаване на броя на гостите в съоръжението по всяко време, за да се гарантира физическото дистанциране
 - д. Следва да се избегне чакане на опашка или, ако това не е възможно, да се гарантира физическо дистанциране на опашката, например чрез използване на маркировка на пода
 - е. Осигуряване на физическо разстояние от 2 метра между масите
 - ж. Осигуряване на достатъчна вентилация в съответствие с насоките за вентилация на ресторантите както от гледна точка на обмяна на въздуха на час, така и на проветряването на час
 - з. Следва да се гарантира, че филтрите за климатичните инсталации се почистват редовно в съответствие с инструкциите на производителя
 - и. Когато за вентилация се използва въздух от климатичната инсталация, повторното му циркулиране следва да се сведе до минимум
 - й. Осигуряване на редовно почистване на често докосвани повърхности със стандартен почистващ препарат
4. *Фитнес зали*
- а. Осигуряване наличието на дезинфектанти за ръце на спиртна основа
 - б. Осигуряване почистването на оборудването, и по-специално на докосваните повърхности (като например дръжки) след използване от всеки гост, като за целта се предоставя подходящо почистващо оборудване;
 - в. Гарантиране на физическото дистанциране между гостите
 - г. Ограничаване на влизането в залата, за да се гарантира физическото дистанциране
 - д. Следва да се избягва използването на съблекални, а гостите следва да бъдат насърчавани да се преобличат в своите стаи
5. *Спа и закрити плувни басейни*
- а. Гарантиране наличието на дезинфектанти за ръце на спиртна основа и достъп до съоръженията за миене на ръцете
 - б. Тъй като по време на спа процедури физическият контакт не може да бъде избегнат и физическото дистанциране между лицето, което извършва процедурата, и госта не може да бъде спазено, следва да се препоръча използването на маски за лице от лицето, което извършва процедурата, и от госта.

- в. Препоръчва се използването на дезинфектант за ръце или измиване на ръцете преди и след всяка процедура
 - г. Осигуряване на редовна поддръжка и санитарно почистване на тези съоръжения
6. *Съоръжения на открито (външни плувни басейни, плажове, детски площадки)*
- а. Гарантиране наличието на дезинфектанти за ръце на спиртна основа и достъп до съоръженията за миене на ръцете
 - б. Осигуряване на физическо дистанциране от 2 метра между маси, шезлонги на плажа и гости по време на различни дейности и в басейна
 - в. Гостите, настанени в една стая, могат да стоят на една маса, да споделят шезлонги на плажа и т.н.
 - г. Осигуряване на редовна поддръжка и санитарно почистване на тези съоръжения
7. *Помещения за забавление на деца на закрито (напр. занимални в хотела)*
- а. Тъй като физическият контакт не може да бъде избегнат и физическото дистанциране не може да се спазва, следва да се прецени дали тези съоръжения следва да останат отворени
- Ако съоръженията останат отворени:
- б. Следва да се обмисли използването на маски за лице от персонала, който се грижи за децата
 - в. Гарантиране наличието на дезинфектанти за ръце на спиртна основа и достъп до съоръженията за миене на ръцете
 - г. Ограничаване на броя на децата, посещаващи площадките във всеки един момент
 - д. Осигуряване на редовно почистване на често докосвани повърхности, играчки и оборудване, със стандартен почистващ препарат
8. *Конферентни зали и зали за провеждане на срещи*
- а. Организаторите на конференции и срещи следва да спазват местните насоки по отношение на разрешения брой участници
 - б. Гарантиране наличието на дезинфектанти за ръце и достъп до съоръженията за миене на ръцете
 - в. Гарантиране на физическо дистанциране между участниците в съответствие с насоките на ECDC
9. *Тоалетни*
- а. В тоалетните трябва непрекъснато да има вода и сапун, както и хартиени кърпи за еднократна употреба или автоматични сушилни за подсушаване на ръцете.
10. *Асансьори*
- а. Препоръчва се във възможно най-голяма степен лицата, които не са настанени в една стая, да не се возят в един асансьор, за да се осигури физическо дистанциране. Асансьорите следва да се използват приоритетно от лица с физически затруднения, както и от лица, носещи багаж
 - б. Следва да се насърчава използването на стълбищата, ако това е възможно и практично (напр. в ниски сгради)
 - в. Осигуряване на редовно почистване на често докосвани повърхности (бутони в асансьора и парапети)
 - г. Осигуряване на подходяща вентилация на асансьорите в съответствие с инструкциите на производителя и разпоредбите за сградата
11. *Уязвими на зараза гости*
- а. Уязвимите на зараза гости следва да бъдат насърчавани да не вземат участие в дейности, при които физическото дистанциране не може да бъде гарантирано по всяко време и особено когато тези дейности се извършват в затворени пространства, и следва стриктно да спазват физическо дистанциране и хигиена на ръцете. Сервирането на храна в стаята следва да се разглежда като възможност за допълнителна защита на уязвимите на зараза гости.
12. *Събития на място*
- а. Следва да се обмисли анулирането на събития с голям брой участници (напр. концерти) и винаги стриктно да се спазват националните и местните препоръки в областта на общественото здраве относно разрешения брой участници.

Документи за допълнителна информация

1. Infection prevention and control during health care when COVID-19 is suspected: interim guidance (Профилактика и контрол на инфекциите по време на лечение при съмнение за COVID-19: временни насоки). Женева: Световна здравна организация; 2020 г.
[https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-\(ncov\)-infection-is-suspected-20200125](https://www.who.int/publications-detail/infection-prevention-and-control-during-health-care-when-novel-coronavirus-(ncov)-infection-is-suspected-20200125)).
 2. Water, sanitation, hygiene and waste management for COVID-19: Interim guidance (Водоснабдяване, канализация, хигиена и управление на отпадъците при COVID-19: временни насоки) <https://www.who.int/publications-detail/water-sanitation-hygiene-and-waste-management-for-covid-19>.
 3. Global surveillance for COVID-19 caused by human infection with COVID-19 virus: interim guidance (Глобален надзор на заболяването COVID-19 при хора, причинено от инфекция с вируса на COVID-19: временни насоки). Женева: Световна здравна организация; 2020 г. (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/surveillance-and-case-definitions>).
 4. Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease (COVID-19): interim guidance (Съображения за поставяне под карантина на физически лица в контекста на ограничаване на разпространението на коронавируса (COVID-19): временни насоки). Женева: Световна здравна организация; 2020 г. ([https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(covid-19\)](https://www.who.int/publications-detail/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(covid-19))).
-